

Megújuló energiák hasznosítása az épületek energiaellátásában II.

**Dr. Tar Károly, elnök - Csiha András,
társelnök**

Magyar Tudományos Akadémia
Debreceni Akadémiai Bizottságának
Megújuló Energetikai Munkabizottsága

A megújuló energiák hasznosításhatósága

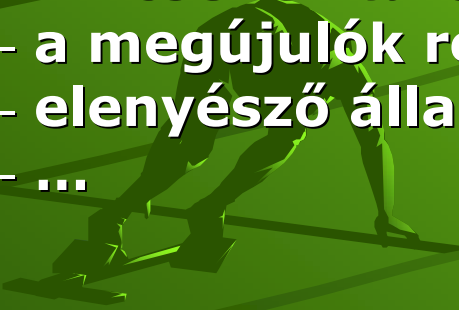
Elvi potenciál

Technikai korlát

**Reálisan
hasznosítható**

Magyar sajátosságok az energetikában

- Nincs igazi energiasztratégia,
- nagyfokú gázimport-függőség, mesterségesen alacsonyan tartott lakossági gázár $\Rightarrow$ torz energia árszerkezet,
- az energiaszektor nagy része külföldi tulajdonban,
- nincsenek tárolós erőműveink,
- a megújulók részaránya nagyon kicsi,
- elenyésző állami támogatás a megújulókhöz,
- ...

Francia sajátosságok az energetikában

- „Grenelle de l'environnement 1”: egy törvénycsomag első része a környezetről, az energiáról és a fenntartható fejlődésről,
- a villamos energia előnyben részesítése a fosszilizsokkal szemben,
- az áramtermelésben az atomenergia részaránya majd 80%, a vízé ~20% (többnyire felső tározós erőművek, csúcsra járathatók!),
- időben kiegyensúlyozott, egyenletes villamosenergia fogyasztási igény (tarifarendszer, hőszivattyúk, tárolós fűtés...),
- a gázművek és a villamos művek is állami kézben vannak, egymással jó összhangban, könnyű rajtuk keresztül az energiapolitika „direkt” érvényesítése,
- könnyen igénybe vehető állami támogatások az energiatakarékos megoldások, környezeti energiák alkalmazásának elősegítésére,
- ...

Francia épületenergetikai előírások

	Bâtiments neufs
RT 2005	Consommation d'énergie primaire pour combustible fossiles entre 130 Kwh/m2/an et 80 Kwh/m2/an. Pour le chauffage électrique entre 250 kWh/m2.an et 130 kWh/m2.an
Fin 2010	Bâtiments publics ,tertiaires, et logements dans le cadre du plan national de rénovation urbaine : consommation d'énergie primaire < à 50 kWh/m².an
Fin 2012 (date dépôt PC)	Toutes les constructions neuves: consommation d'énergie primaire < à 50 kWh/m².an = niveau BBC
Fin 2020 (date dépôt PC)	Toutes les construction neuves : énergie positive

Sajátos környezeti megközelítés az épületenergetikában: HQE

- Korlátozni az épület külső környezetre való hatását,
- a természeti erőforrások megőrzése fontos cél,
- egészséges és komfortos belső környezet kialakítása a használóknak.

Fő céljai 4 célcsoportban

- Környezettudatos építés
  - Környezettudatos üzemeltetés
  - Komfort
  - Egészség
-

A HQE 14 célja a 4 célcsoportban

Környezettudatos építés

1. Az épület és közvetlen környezete harmónikus kapcsolata
2. Az építőanyagok és eljárások megválasztása (helyi anyagok használata, az életciklus figyelembe vétele...)
3. Építkezés minimális környezeti hatásokkal (zaj, szemét, szállítás...)
4. Környezettudatos üzemeltetés

Energiagazdálkodás (épülettervezés, épületgépészet, szabályozás, megújulók...)

5. Vízgazdálkodás (ivóvíz, esővíz, szennyvizek)
6. Hulladékgazdálkodás (szelektív gyűjtés, újrahasznosítás, komposztálás, energetikai hasznosítás...)
7. Karbantartás és felújítás (életciklus, környezettudatos használat...)

Komfort

8. Hő- és nedvességkomfort
9. Akusztikai komfort
10. Vizuális komfort
11. Külső és belső levegő minőség

Egészség

12. A belső terek egészséges kialakítása (vegyi anyagok, mozgáskorlátozottak...)
13. Egészséges levegőminőség
14. Egészséges vízminőség

Pénzügyi támogatási lehetőségek az épületenergetikában és a környezeti energiák hasznosításában

- „Crédit d'impôt”: szó szerint adóhitel, valóban azonban a költségek egy részének automatikus leírása az adóból,
- 18.6%-ról 5.5%-ra csökkentett ÁFA bizonyos szolgáltatásokra,
- „Eco-prêt à taux zéro”: 0% kamatozású kölcsön,
- és még sok más lehetőség...

Az adóhitel „crédit d'impôt” működése

- Az állam évente preferencia listán közli a támogatott célokat (kondenzációs kazán, épületek hőszigetelése, hőszivattyú, napkollektor, PV cella, sőt, már esővízhasznosítás is) és megjelöli a támogatási mértékeket,
- csak a felhasznált anyagokra ad (jelenleg átlagosan 40...50%) támogatást, a munkadíjra nem,
- csak akkreditált szakkivitelezőkkel lehet a munkát elvégeztetni, akik természetesen minősített termékeket használnak és teljesítménygaranciát is kell adniuk az energiamegtakarításra,
- az igénybe vevőnek előre kell finanszíroznia minden költséget, de a számlák melléklésével az adóbevallásánál egyszerűen levonja a meghatározott részt egy összeghatárig, amit jelenleg nem is egy évre, hanem a 2005-2009 időszakra állapítottak meg a család létszámától függően: egy kétgyerekes családra jelenleg legfeljebb 17.100 € lehet az öt évre összesen.

Az adóhitel „crédit d'impôt” előnyei

- Egyszerűen, olcsón és hatékonyan működő rendszer,
- nem kell pályázatokat kiírni (*és nem is kell felfüggeszteni hónapokkal a kiírt határidő lejárta előtt a pályázható forrás túllépésére-kimerülésére hivatkozva!*),
- nem kell pályázatokat elkészíteni / készíttetni és beadni,
- nem kell a pályázatokat elbírálni,
- a szálak teljesen átláthatóan összefutnak az adóhivatalnál.

Mindezen valódi, osztársadalmi előnyök az igen nyomós okai annak, hogy megítélésem szerint egy ilyen rendszert Magyarországon soha az életben nem fognak bevezetni.

A Champagne-Ardenne régió

A Champagne-Ardenne régió adatai

- Az ország területének 4.7%-a,
- 4 megye alkotja,
- 1.340.000 lakosa van (2.2%),
- népsűrűsége 52 fő/km² (46%),
- a városi lakosság 63%.

Plan Climat Energie Territorial

Összes kibocsátás:

13.620 kt_{eq}CO₂/a

Egy főre jutó:

10 t_{eq}CO₂/a

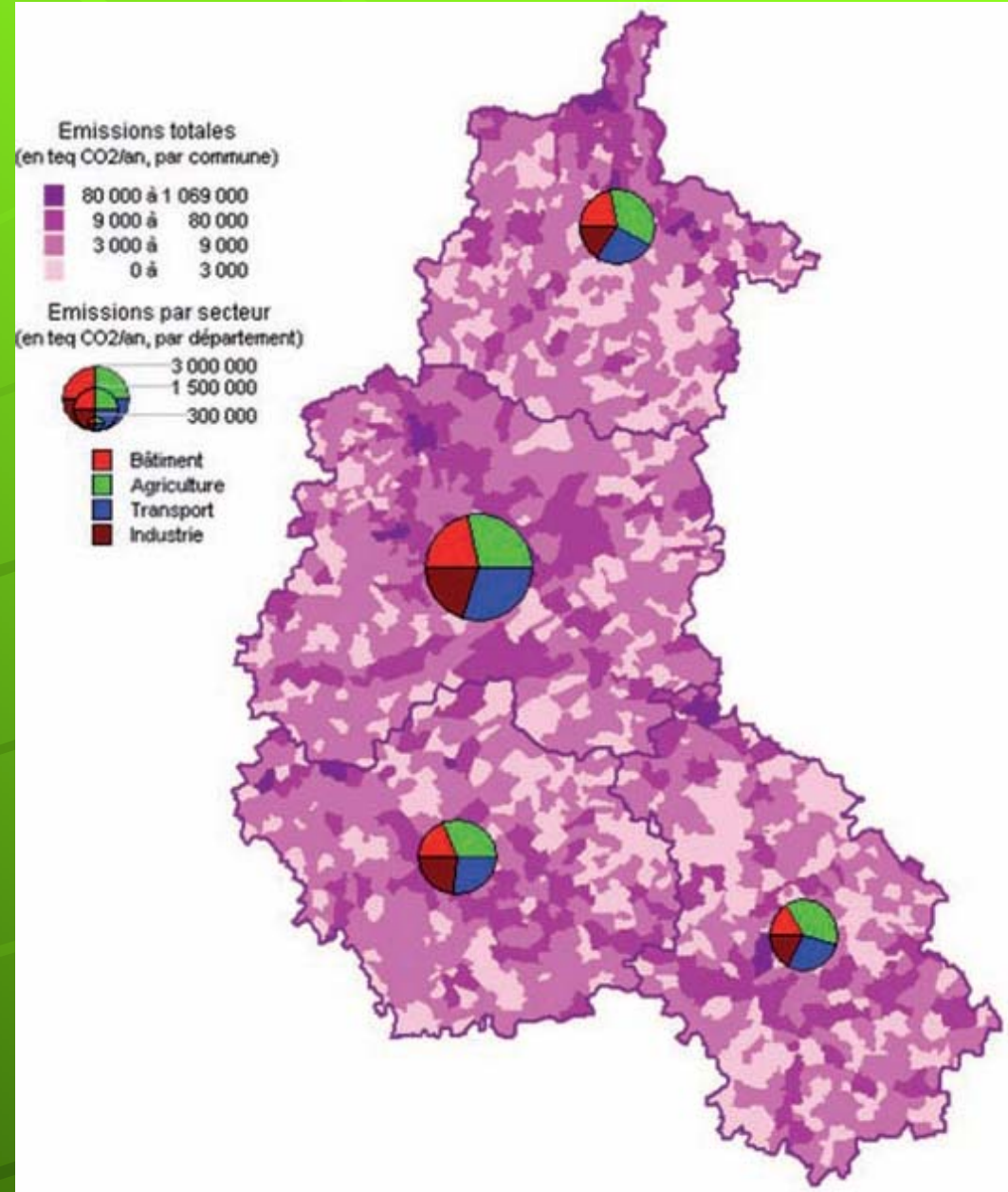
Szektorok szerint:

Épületek

Mezőgazdaság

Szállítás

Vállalatok

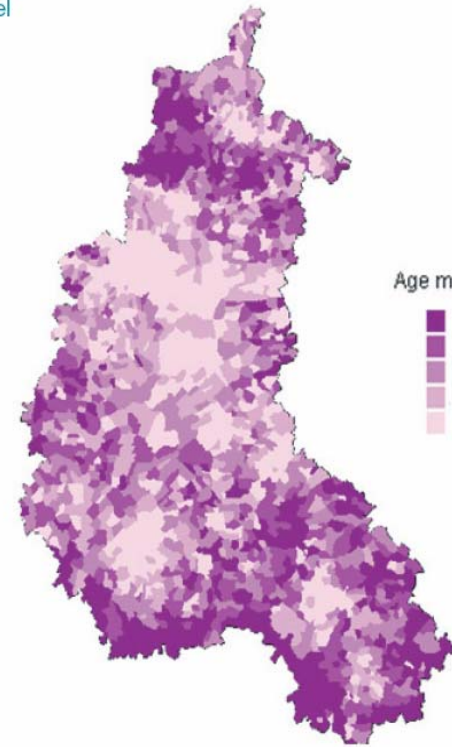
Plan Climat Energie Territorial

✦ Lakások:

- 25% „HLM”: alacsony bérű szociális lakás,
- a régi lakóépületek különösen vidéken találhatóak,
- „energiazabáló” épületek:

345 kWh/m²/a

Age du parc résidentiel

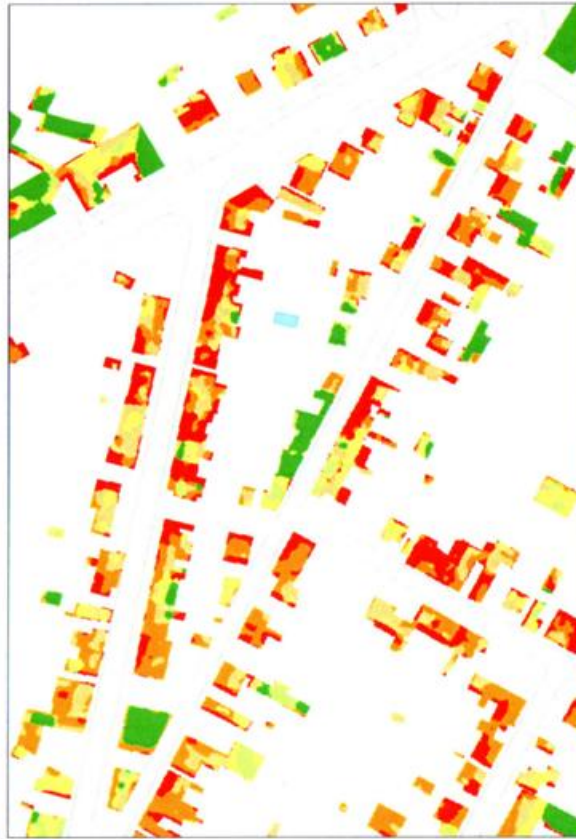
Age moyen des bâtiments

Plan Climat Energie Territorial

Normál légifelvétel

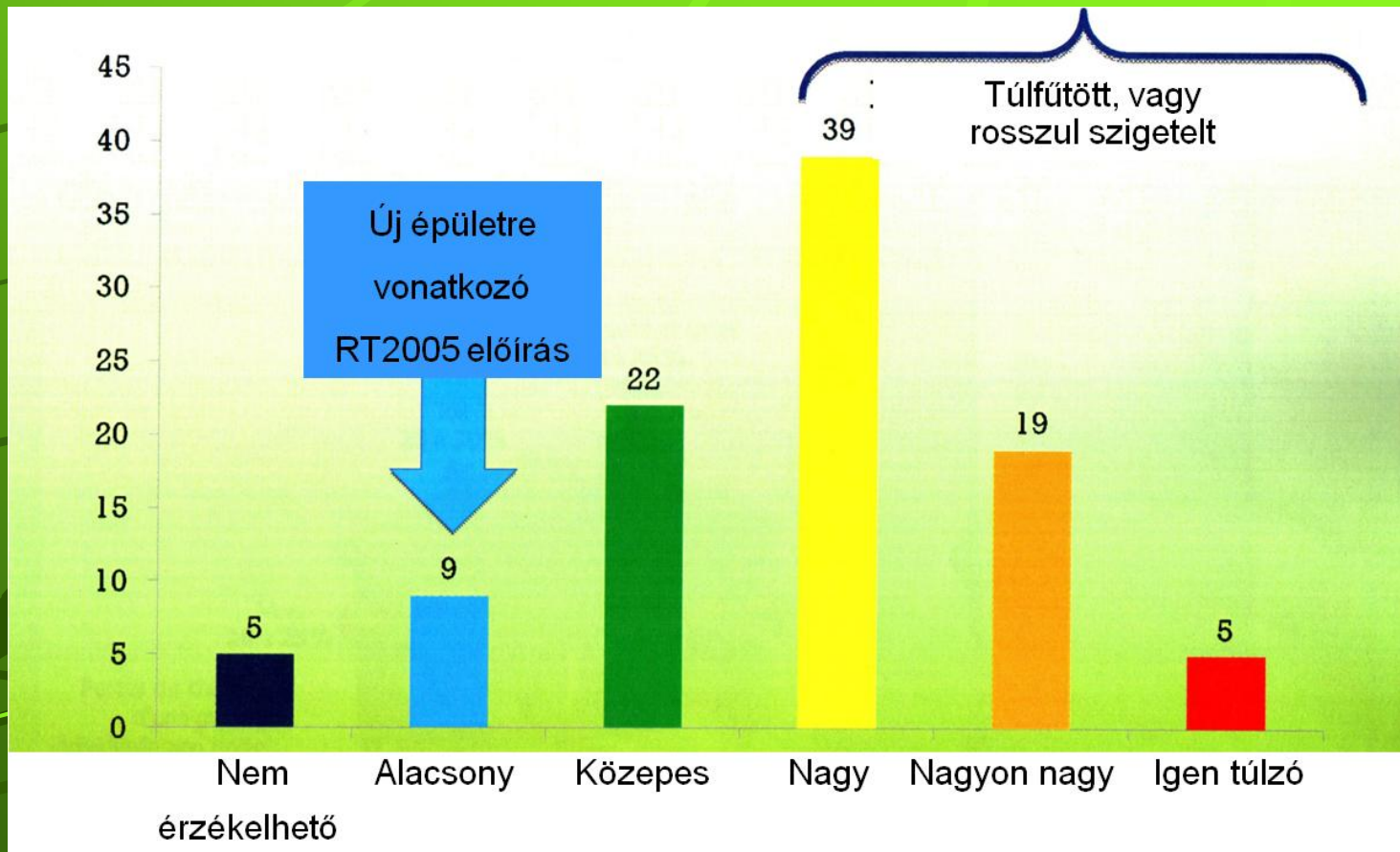
**Az épületek
termográfiája**

**A tető hővesztesége
szerinti kategorizálás**

Chalon-en-Champagne agglomerációban légi hőterkép készült (182.000€).

Plan Climat Energie Territorial

A felmért épületek hőveszteség szerinti százalékos megoszlása

Egy helyi mintaépület kenderbetonból

Az épület legfontosabb jellemzői

- Hagyományos favázás, kenderbeton kitöltőfalas épület (A magyar fabetonhoz hasonló, de apróra vagdalt helyben termelt kenderszárat használnak benne a faanyag helyett. A fal külső oldalát OSB lappal burkolják, majd erre a helyszínen kevert kenderbeton masszát belülről „lövik” fel több rétegben, összesen 28-34 cm vastagságban, ez adja az épület hőszigetelését is, $U=0.2...0.25 \text{ W/m}^2, \text{K}$),
- 28 cm tűzálló fagyapot hőszigetelés a tetőhéjazat alatt,
- 153 m² hasznos alapterület két szinten, az egész épület alatt bújható szerelősínt van.

Az épület legfontosabb gépészeti jellemzői

- Levegő-víz hőszivattyú csak fűtési üzemmódban, a földszinten padlófűtéssel, az emeleten fan-coil hőleadókkal,
- hővisszanyerős központi lakásszellőző egység talajhőcserélős előfűtővel-előhűtővel kiegészítve (ezt a megoldást náluk „puits canadien”-nek, vagyis kanadai kútnak nevezik, a nyári hűtést ez biztosítja),
- 6.9 m² napkollektoros HMV termelés 400 l-es tartállyal, villamos pótfűtéssel,
- 35 m² polikristályos PV cella a tetőn inverteres direkt hálózati visszatáplálással (ennek oka, hogy a vásárolt áram díja 0.17, míg a hálózatba visszatáplálté 0.60 €/kWh, 20 éves szerződéssel garantálva a díjarányokat),
- esővíz hasznosítás a tetőfelületről locsolás céljára 5 m³-es tartállyal (a francia előírások jelenleg még nem engedik meg lakóépületben nem ivóvíz minőségű vízvezeték létesítését pl. WC öblítés céljára),
- szennyvízkezelés olyan minőségben, hogy utána az esővíz elvezetőbe juttatják.

A talajhőcserélős szellőzés

- 200 mm átmérőjű, 75 m hosszú, kezelt belső felületű extrudált polietilén cső ~1,5 m mélyen 2% lejtéssel a talajba fektetve, szivattyús kondenzeltávolítás.

A levegő-víz hőszivattyú

Beltéri egység

Kültéri egység

Ezek vannak a tetőn

Az épület energetikai minősítése

Fajlagos primer energia fogyasztás (**C**onsommation d'**E**nergie **P**rimaire):

✚ C_{ep} BBC 2005: **28,8 kWh/m²,a** $C_{ep,ref}$: **65,0 kWh/m²,a**

✚ C_{ep} EFFINERGIE: **29,5 kWh/m²,a** $C_{ep,ref}$: **65,0 kWh/m²,a**

Megfelel a

BBC 2005

(**B**âtiment **B**asse **C**onsommation / **L**ow **E**nergy **B**uilding)

követelményének

- Mindez a környéken szokásos „normál” 1.200 €/m² fajlagos építési költség helyett 1.850 €/m²-be került, de a többlet jó részét pályázati pénzekből fedezték.

IE BÂTIMENT ASSOCIÉ

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!